

# РАДНІЦА

штодзенная грамадзкая, палітычная і літаратурная газэта

АДРЭС РЕДАКЦЫІ І КАНТОРЫ:

Вільня, Вострабрамская № 4, „Hotel Szlachecki“  
пак. № 2.  
Рэдакцыя адчыняна што дня, апрача свят, ад 11  
да 1 і ад 5 да 7 гадз.

Цана нумару 20 марак.

Падпіска на 1 мес. . . . 400 марак.  
З перасылкай 1 „ . . . 500 „  
За граніцай ў два разы даражэй.

ЦАНА АБВЕСТАК:

За адзін радок звычайнага друку на 1 стр.—60 м.  
ў гэксце . . . . . 75 м.  
за тэкстам . . . . . 40 м.  
Для шукаючых працы на 10 прац. таней.

## ПАТРЭБУЮЦА

хлопцы для прадажы газэты на ДОБ-  
РЫХ ВАРУНКАХ. Спытацца ў канторы  
газэты „Раніца“.

## Шукаю мейсца

== ДАЗОРЦЫ ЛЕСУ. ==

Ведаю ясную гаспадарку. Магу  
быць гаспадарам і кіраўніком  
— МАЕНТКУ. (—)

Адрэс у рэдакцыі.

## Даю вурокі

на літаратуры і лацінс-  
кай мове.

папытацца ў Рэдакцыі.

Вільня, 22 Студня 1922 г.

Міравы эканамічны крызіс за-  
стаўляе лепшых Эўрапейскіх палі-  
тыкаў шукаць выхаду з стварыў-  
шайся эканамічнай кан'юнктуры.

Лейд-Джордж, напрыклад, прый-  
шоў да ідэі стварэння новага  
„хаўруса народаў“, які будзе пры-  
зван да жыцця на будучай кан-  
фэрэнцыі ў Генуі.

Па зданню Лейд-Джорджа но-  
вы хаўрус народаў павінен слу-  
жыць фундаментам для ўсяляка-  
мага міру, без якога ня можа быць  
адбудована Эўропа. У склад хаў-  
руса, па думцы Лейд-Джорджа,  
навінны вайсцы Злучаныя Штаты,  
Германія і Расея. Як ведама, гэтыя  
дзяржавы ня ўходзяць у Лігу На-  
родаў, але Лейд-Джордж, як відаць,  
лічыць што без іх ня можна чакаць  
добрых і пэўных рэзультатаў ад  
будучых, генуэскай канфэрэнцыі і  
хаўруса.

Трэба прызнаць, што ідэя Лейд-  
Джорджа сама па сабе добрая, але  
ня можна зачыняць вочы на за-  
праўднасьць, якая дыктую заўсём  
іншае.

Перш усяго, трэба паставіць  
пытаньня, што добрае дасць бу-  
дучаму хаўрусу народаў вучасьце  
ў складзе яго Саўдэпіі?

Мы ўсе добра ведаем, што ро-  
біцца на Усходзе Эўропы.

Ведаем, што Саўдэпія гэта  
мейсца чалавечаскіх мук, няволі,  
хваробы і сьмерці. Гэта краіна бя-  
ды і нядолі, краіна абрачоная на  
адзічаньне і выміраньне.

Калі ў якім мейсцы здарыцца  
пажар, дык трэба перш усяго ла-  
калізаваць агонь, а не вынасіць  
галавешкі з пажарышча. Так трэ-  
ба рабіць і ў жыцці Эўропы. Саў-  
дэпія гаріць. Пажар усё папырае-  
цца, пагражае суседзям.

А лепшыя Эўрапейскія палітыкі хо-  
чуць вынасіць галавешкі з расей-  
скага пажарышча да сябе ў хату!

Хочуць зваць на канфэрэнцыю  
тых людзей, якія хочуць узарваць  
на паветра ўсю Эўропу, знішчыць  
і сьмясць с твару зямлі, векавыя  
дабыткі культуры, цывілізацыі і  
дабрабыта.

Добры будзе хаўрус, на які  
з'явіцца Ленін і Троцкі з сваёй  
агітацыяй ўсялякай рэвалюцыі,  
явіцца ня для адбудовы Эўропы,  
а для хутчэйшага праведзеньня ў  
жыццё сваіх пякельных пляноў.

Лейд-Джордж спадзяецца, што ў  
яго дастане ўменьня і таленту за-  
ставіць большавікоў прыняць тую  
праграму палітыкі, якую выпра-  
цаваў. Ён пэўны, што большавікі  
пайдуць на кампрамісы і зьменяць  
сваю тактыку.

А што будзе, калі гэтыя надзеі  
не спраўдзяцца?

Што будзе, калі саўдэпскі па-  
жар пайдзе далей на Заход Эўропы?

Ці ня бяспечней была бы ла-  
калізаваць большавіцкі пажар, ад-  
гарадзіцца ад Саўдэпіі каменнай  
сьцяной, каб большавізм хутчэй за-  
дохся і знік сам сабой?

Усе гэтыя сумныя думкі за-  
стаўляюць вельмі скептычна гля-  
дзець на ўчасьце Саўдэпіі ў буду-  
чай Генуэскай канфэрэнцыі, не  
гледзячы на тое, што Лейд-  
Джордж заяўляе, што запрашэньне  
Савецкай Расеі на канфэрэнцыю ня  
заклучае ў сябе ні якіх варункаў,  
апроч тых якіх датычацца да раз-  
віцця свабоднага гандлю.

І няма нічога дзіўнага, што  
Францыя яшчэ ні дала згоды на  
ўчасьце Саўдэпіі ў канфэрэнцыі, а  
Амерыка, хоць і неафіцыйна, але  
заявіла, што ня возьме ўчасьця ў  
Генуэскай канфэрэнцыі, да таго  
часу, пакуль ня прыйдзе да згоды  
з Расеяй.

## ТЭЛЕГРАМЫ.

МАСКВА 19. I. (А. В.) Саветы ра-  
тыфікава маскоўска-італьянскую і ма-  
скоўска-аўстрыяцкую гандлёвыя ўмовы.

МАСКВА 13. I. (А. В.) 17 студня  
г. г. польскі пасол Стэфанскі даведаўся  
Таганскую турму, дзе сядзяць польскія  
цывільныя і вайсковыя палонныя.

РЫМ 19. I. (А. В.) Турэ кі ўрад не  
атрымаў запрашэньня на Генуэскую  
канфэрэнцыю.

ЖЭНЕВА 19. I. (А. В.) У сьвэрэта-  
рыяце Лігі Народаў разглядалася справа  
аб тым, каб тымчасовае станаўіска ка-  
місара Лігі Народаў ў Гданьску, зьмяніць  
на сталае станаўіска.

ЛЬВОВ 19. I. (А. В.) „Рідны Край“  
паведамляе, што ў найхутчэйшым часе  
дз. Харкава прыедзе прадэаўнік ангель-  
скай гандлёвай місіі, дасяла таго, каб  
пазнаёміцца з эканамічным становішчам  
Савецкай Украіны, а так сама каб нава-  
заць гандлёвыя адносіны.

ЛЕНДАН 19. I. (А. В.) Лёнданскае  
кола паведамляе, што апошняя размова  
Лейд-Джорджа з Пуанкаре ў Парыжы  
дае надзею, што ўмова француска-ангель-  
ская ў найхутчэйшым часе дасць добры  
рэзультат.

Большавікі прадалі камалістам 4  
падводных чоўна з складу Чорнаморска-  
га флоту.

У Маскве абвешчаны курс залатога  
рубля—80 тысяч савецкіх рублёў.

З Самары тэлеграфіруюць у Мас-  
кву, што ў вёсцы Ясьмоўка адна гра-  
мадзянка забіла і зьехала сваю дачку 7 га-  
доў. У вёсцы Андрэўцы жыхары зьелі  
пела адной кабеты. Часта крадуць мёр-  
твых і падаюць.

У Жытоміру Ч. К. растрэляла 12  
чалавек, у тым ліку 2 кабет за зносіны  
з атрадам Тубюніка.

4 студня у вёсцы Салянцы растрэ-  
ляны з кулямётаў 70 грамадзян.

У Праскураўскім павеце чэка рас-  
трэляла 60 чалавек.

## Весткі з Савецкай Беларусі.

(Ліст у рэдакцыю)

У Савецкай Беларусі чырвоная ар-  
мія дэмабілізавана. Засталася толькі не-  
вялікая частка — чатыры малодшыя  
гады. Навучэньне войскі ідзе вельмі  
інтэнсыўна. Глаўная ўвага звярнана на  
стральбу. Фармуюцца кулямётныя каман-  
ды.

Апроч малай лічбы, армія беларус-  
кая выглядае так, быццам яна зараз жа  
павінна выступіць у паход, дзеся валькі  
с грозным праціўнікам. Пры гэтым у бе-  
ларускай арміі існуе вельмі моцная  
дэцыпліна, яшчэ мацнейшая чым пры  
царскім рэжыму. Самая маленькая віна  
класіфіцыруецца як контр-рэвалюцыйная  
дзейнасьць і на віноўных налагаецца  
самая цяжкая кара — сьмерць, альбо  
доўгая турма ў найгоршых у ёй ва-  
рунках жыцця.

І няма ніякага дзіўнага, што тэро-  
рызаваныя беларускія жаўнеры, як аў-  
таматы, нясуць свае службовыя абавя-  
зкі, ня думаючы аб тым, дзеся якой мэты  
іх трымаюць у шэрагах. Яны па прыка-  
зу сваіх камандзёраў гатовы ісьці проці  
сваіх братоў, гатовы ваяваць з роднай  
вёскай.

Так была ў Слуцкім павеце, дзе  
па прыказу чырвоных камандзёраў пры-  
быўшых з цэнтральнай Расеі, беларус-  
кія жаўнеры мучылі і ўбівалі сваіх бра-  
тоў — партызанаў.

Трэба адзначыць, што Савецкая  
Беларусь—гэта вулкан, на якім ня можа  
спакою. Савецкія ўласці, усялякія рэў-  
комы, ісподкомы, трыбунала et cet. ня  
меюць спакою ні днём ні ўночы. Дзе  
бы яны не знаходзіліся за імі даглядае  
вока паўстанцаў.

Адносіны ўсяго насяленьня Савец-  
кай Улады вольныя воражыя.

Якая ж прычына гэтай варажась-  
ці, гэтай няпрямых масьці?

Глаўная прычына варажых адносін  
да большавікоў гэта тая, што больша-  
вікі забіраюць у сялянніна палову яго  
працы. Ні якія вымовы, выкранты і схо-  
вы ня ратуць гаспадара. Агенты са-  
вецкай уласці ўжо добра азнаёміліся з  
прапагандрай зьбіраньня падаткаў і пра-

## Навіны у тры радкі.

Ковенская прэса паведамляе, што  
ў хуткім часе будзе арганізавана міні-  
стэрства па польскім справам.

З Чыты камунікат Народнай Арміі  
рэспублікі Далёкага Усходу абвешчае,  
што 4 студня вайска народнай арміі  
перайшлі ў наступленьне па ўсяму фрон-  
ту, маючы напрамак на Волачэўку.

Чырвоная армія ў паніцы адходзіць,  
кідаючы раненых і забітых.

„W. Str. Journ“ заведвае скоўні  
маюць золата дзяржавы ўсяго сьвета.

Амэр. Злуч. Штаты ў 1913 мелі  
692 міл. фунт. стэрл., а ў 1920 г. 2088  
міл. Англія: у 1913 170 міл., а ў 1920 г.  
738 м; Францыя: ў 1913 г. 679 м; а ў  
1920 г. 683 м; Італія: ў 1913 г. 288 м; а  
у 1920 г. 204 м; Германія: у 1913 г.  
279 м, а ў 1920 г. 260 м; Аўстра-Венгрыя;  
у 1913 г. 251 м., а ў 1920 г. 45 м.  
Швецыя ў 1913 г. 27 м., а ў 1920 г.  
75 м; Данія ў 1913 г. 20 м., а ў 1920 г.  
61 м; Галандзія ў 1913 г. 61 м., а ў 1920  
г. 286 м, Гіспанія ў 1913 г. 92 м., а ў  
1920 г. 474 м; Швэцарыя ў 1913 г. 33 м.,  
а ў 1920 г. 104 м.

З Гельсінгфорсу паведамляюць, што  
савецкая армія ў Карэлі пад Келавіра-  
мі і Дольмарамі папарпела поўнае пара-  
жэньне. Чырвонаармейцы кідаюць аруж-  
жа і амуніцыю і разбегалюцца.

Літоўскі Сойм у Коўне прыняў но-  
вы закон аб аграрнай рэформе, згодна  
якому духоўным і манастырам зьверта-  
юцца ўся зямля, якая была ад іх атаб-  
рана.



яўляюць пры гэтым нябывалую жорсткасць.

Тысячу жыхароў нявінна перляць муку ў склепах чрэзвычайкі тысячы іх высялаюцца з роднай зямлі і гінуць на чужыне, клянучы сваю нядолю і бальшавікоў.

Так пануюць маскоўскія бальшавікі на нашай зямельцы.

## Весткі з Варшавы.

ВАРШАВА 19. I. (А. В.) Прыбыў у Варшаву новы фінскі пасол Эрстром.

— Сягоння прыехаў з Жэневы Ашкеназ.

— Учора адбылося пасяджэнне Рады міністраў. На гэтым пасяджэнні былі ўрэгіраваны справы жалезна-дарожнага руху, а так сама і іншыя актуальныя справы.

— Учора на пасяджэнню камісіі заграўнічных спраў была зроблена пастанова аб ратыфікацыі умовы транзіту з немцамі.

## ХРОНІКА.

### У Дырэкцыі жалезных дарог.

У звязку з выхадам у адстаўку дырэктара віленскай дырэкцыі п. Лянсбэрга, пакідаюць свае месцы інжынер Гіпшман і некалькі іншых вураднікаў.

### Пакарочаньне штатаў.

У Кааператыве ўрадовых вураднікаў (Ягелонская 8) робяць пакарочаньне штатаў.

### Закрывацьце закладаў.

Як паведамляюць за ангісанітарую будзе закрыта некалькі водачных закладаў.

### Апавяшчэнне.

Бюро прэсы часоў. Урадовай Камісіі апавяшчае, што ўсе паданьня да Прэзэса час. Урад. Камісіі п. А. Л. Мейштовіча павінны адрэсавана на імя „прэзэса“, альбо „габінэта прэзэса час. Урад. Камісіі“.

Усе-ж іншыя паперы, прадназначаныя для прэзідыўма, трэба адрэсавана „У прэзідыўм Час. Ур. Камісіі (вуд. Міцкевіча 9) альбо Віце-прэзэсу час. Ур. Кам. генэралу Макржэцкаму“.

### Фальшывыя грошы.

На чорнай гелдзе з'явіліся фальшывыя нямецкія грошы ў вялікіх купюрах.

### Дэлегаты Варшаўскага Сойму.

Як паведамляюць, з Варшавы ў Вільню на першае пасяджэнне Віленскага Сойма маюць прыехаць прадстаўнікі Франкцыі Варшаўскага Сойму: п. Дубіновіч, Ст. Грабскі, п. Скульскі і п. Вітоэ.

### Кандыдаты на месца прэзэса Віл. Сойму.

Кандыдатамі на месца прэзэса Віленскага Сойму лічаць: кс. Мапеўвіча, п. Рачкоўскага і п. Швабавіча.

## Тыпы Палесся.

(маленькія абразкі).

### 1. Мой завет.

Замест прыслоўя.

Даю я вам, мае вы браточкі, завет апошні. Калі сьмерць мяне спаткае ў старонцы роднай, дык пахавайце мяне сярод лесу цёмнага, каб наўкола магутныя дубы і грабы маю магілу акружалі, каб бедная бярозка лісьцямі прыветна шапталася, каб раскіі цвялі ліловыя, каб хаўтурны звон, апошні звон, лес

званіў, Хай птушкі песьняй вясёлай вечна лес ванюняць. Каб лёгка былоб мне ляжаць пад лясной зямлей. Каб чуў я, як хмары забіраюцца, пярэнь заграюцца... Завые забухнуць бура над лесам...

А ён, мой родны лес, лес палескі, зашуміць па мне...

Пад шум яго хаўтурны лёгка будзе мне сном вечным спачываць...

Дык памятайце, браточкі, мой завет апошні... Але калі злажы галаву сваю на чужыне, дык ня забудзьце, хоць косці мае калікодьвек, на маю старонку, ў мой родны лес, лес палескі, перавясце!

### 2. Рубежыцкая кантора.

— „Што рабіць? Што рабіць?“ ламаў сабе галаву ўжо пасівеўшы спраўнік, седзючы ў сваім габінэце за пісьменным сталом, на якім прад ім ляжала вялікая купа папераў і добры куфаль піва.

— „А каб вас паляруш набраў!“ лаяўся спраўнік, бячы сабе па лысінне. Відаць была, што прад ім стаяла заданьне ня лёгкае, бо ўсю галаву і твар яго пакрыў пот, і колькі ён ня думаў, папера, якую ён чытаў ўжо з дваццаць разоў, казалася ясна, калі ён спраўнік Н-скага павету, ня зьліўшы Рубежыцкую кантору, дык яму прыдзецца падаць у адстаўку, ды гэта што, а проста папера пагражае судом!..

Вось на і выкусі!

Ужо дзесяты раз прыходзіў дамавы стражнік дзеля ўслуг зваць яго высокаблагародзьце на абед, бо барыня кажа, што смажанае парасе астэне, але спраўнік, хоць гытаў сыліну, але пасылаў яго, памінаючы ўсёх малярэй, да чортавай малярэй.

Дык і гэта яшчэ так як сяк, добра было-б, але гарэй ўсяго было тое, што навет патрэт цара Ляксандра трэцяга, які вісеў наперад стала, паміж двума вонкамі, глядзеў на яго сурова і здаецца, пар усмехаючыся сабе ў бараду, казаў: „Ну-с пане Палкоўніку, нажыцце свае стараньне і здольнасьць“...

Дарэмна глядзеў спраўнік на патрэт, стараючыся знайсці там выхад, але заўсёды спатыкаў суровы пагляд цара з усмешкай.

На астатак ня вытрымаў спраўнік, і моцна выдзяўшыся, падняўся з крэсла рэшчы такі пайсьці паабедань.

— „Ну і напьюся!“ рашыў спраўнік, бяручыся за клімку дзьвярэй. Але тутакж як бы хто яго пярнуў ў бок, і спраўнік абярнуўся і зірнуў на патрэт цара. Што за праява! Яму здаюся, што цар кінуў яму галавой і сказаў:

„Вось гэта правільна: равей выніць, а пасыла дзела“...

Але апамятаўшыся, спраўнік плюнуў і вышаў з габінэту...

Абед падходзіў ўжо да канца, калі спраўніку далажылі, што новы прыстаў як раз з боку Рубежыцкай канторы.

„Ага!“ заараў спраўнік „Пазваць!“ „Знаю!“ „У Сыбір заганоў! Разнясу!“ Праз хвілю прад ім стаяў трасучыся, як у ліхманцы, бледны станавы з пакетам у руцэ.

— „Ну?“ заграмеў на яго спраўнік,

— „Так што маю гонар дала...“

— „К чорту, к чорту!“ заграмеў на яго спраўнік. „А катарга, катарга як?“

роў п'яны спраўнік. „Усё істнае? А?“

— „Так што, пане Палкоўніку, прыймаў меры, але вась мала, што ня 23 стражнікі і 3 вураднікі забіты...“

лапацеў станавы.

— „Што, што? забіты?“ зарычаў спраўнік.

— „Гэтага яшчэ ня хапала!“

— „У Сыбір!“ грываў кулаком па сталу спраўнік і ўскочыў на ногі...

— „Зьлітуйцеся, вась рапарт, прачытайце!“ залапаець сьлізліва станавы.

— „Ладна!“ гаркнуў спраўнік, і хістаючыся напярэй ў габінэту... За ім на наскх паплёўся, спусьціўшы галаву, станавы.

Доўга чула жонка спраўніка з габінэту грамавы бас мужыка і сьлізлівы ёнк станавога. Часта туды насіў стражнік Аўдыцкі піва, пасыла моцнай лаянкі і памінаўшы ўсёх кукскіх малярэй, зьбялеўшы Аўдыцкі выняс адтуль таз з запачканай кроўю вадой. Што там было, ніхто ня ведаў, бо на пытаньне пані, Аўдыцкі паказаў пальцам уверх, ды сказаў:

— „Што там была, Богу ведама ды цару“... толькі вась прыказана падаць гарэжкі ды зінусі...“

Калі апошні прыказ быў споўнены, голас спраўніка сьціх, і жонка навет чула, як быццам вехта ў габінэце з кімсь палаваўся. Не жаноцкае сэрца трохі загалалася ўчуўшы нмюк папалункаў, але думка, што ў габінэце мужа, апроч станавога нікога няма, яе супакоіла, і яна пашла спаць...

— „Мусіць прыйшлі да згоды, меркавала яна, і пляя аб ліквідцы Рубежыцкай канторы, знайшоўся!..“

У той самы час, калі спраўнік з станавым прыдумаўвалі пляны на зьнішчэньне Рубежыцкае канторы, ў гэтай самай канторы ў хаце, сярод глухога лесу, стаяў гоман, і чуўся рагат і сьмех.

— „Ну і дзярбалызнулі мы яго з Гаўрылам на макуўна, шартраз разляцелася!“ „Га, га, га!“

— „Лоўка, шчыльна зрабілі!“ рэгатаў Дзядзёнак, праводзючы рукою па рыжэй барадзе, а другой хлопаючы па плячу свайго спадручнага Галабурду.

— „А калі тутакж?“ пытаў ён.

„Тутакж“, адзываліся галасы.

„Добра, добра, выпьем за спакоей душы!“ зарагатаў Дзядзёнак, і наліў шклянкі гарэжкі.

Рубежыцкая кантора гуляла... Уся вокруга траслася ад страху прад грабежнікамі. Ня было ні воднага двара і вёскі каб не плаціў гаспадар дані, калі хапэў, каб яго конь ці хата засталіся цэлымі. Не глядзючы ні на якія абавязкі і засады на грабежнікаў, апошні грабілі, забівалі людзей і ні якая паліцыя і войска не магла даць ім рады.

Пра Рубежыцкую кантору пісалі ўжо ў ваўсіх газэтах. Шмат прыставаў пайшло пад суд, шмат аддалі душы Богу, а мо і чорту; гэтак пытаньне асталося адкрытым.

На астатак Міністэрства Унутраных Спраў зрабіла пастанову паслаць спраўніку Сычу ў той павет, у якім буйніла кантора. Яму далі тэрмін каб у тры надзелі зьліквідаваў ён кантору. Ужо прайшло ня толькі тры, але цэлых пяць, а спраўнік Сыч усё ніяк ня мог звабавць Рубежыцкай канторы.

Дык ня дзіва, што ён з станавым рашаў гэтае пытаньне на ўсялякі лад у сваім габінэце.

Гэтак была часта, гэта была і ў гэты час.

У гэты час, калі жонка спраўніка салодка спала, і сьніла пра пабеду свайго мужа над Рубежыцкай канторай. Аўдыцкі вёў доўгую гутарку з вураднікам Мятлою, аб той самай канторы. І ня дзіва, што ўсе гаманілі аб канторы, калі навет міністры ў сталіцы й туды гаманілі за кавай і ў салёнах аб гэтай-жа канторы, а ўбраныя панічы пужалі паненка на вуліцах сталіцы зноў гэтай самай канторай.

— „Далажы штоль, іх высокаблагародзію, а?“ гаманіў вураднік Мятла Аўдыцкаму, даючы яму рубля, бо ведаў, што мзда патрэбна храніцелю асобы, як рыбе тада...

— „Папрабую“, рашыўся Аўдыцкі, хаваючы рубель у кішэню і на наскх увайшоў у пакой. Падыйшоўшы да дзьвярэй габінэту, ён пастукаў і праз хвілю выцягнуўся па вайсковаму.

— „Чаго?“ падняў на яго галаву спраўнік.

— „Так што вураднік Мятла... ціха зашантаў Аўдыцкі.“

— „Мятла!“ гаркнуў у ва вась свой грамавы бас спраўнік: „пазваць Мятлу сюды!“ заравеў ён.

Саўсіх ног кінуўся Аўдыцкі за вураднікам. Але той, ужо ўчуўшы сам, бегішо меў моцы ў габінэце, не запамятаваўшы ўсёдаць у руку пастараўшага Аўдыцкага другі рубель.

— „Мятла!“ спаткаў яго спраўнік, і схваціў падняўшыся ў свае абачыце атарапёўшага, нічога ня ведаючага вурадніка, які ніяк ня мог сьцімаць, што гэты сон знача, што яго так пчыра палае сам спраўнік.

— „Мятла! Родны Мятла! Ты адзіны басіў спраўнік, палуючы нічога ня разумеючага вурадніка.“

— „Так точна Мятла... адзіны...“, адказваў ён, нарасуча пмокнуўшы спраўніку ў голяны твар...

— „Ну сядай, сядай тутакж, ось радам са мной! Прыстаў! Мятла, а? Мятла! Сам Бог паслаў!“ басіў спраўнік, і зноў палаваў вурадніка, усажываючы радам з сабой на канапу.

„Да, да сам Асподзь!“ Лапатаў ахмялеўшы станавы і так сама лез пала-

вацца з нічога перазумеючым вураднікам.

— „На, пій, друг! Спасіцель!“ грываў спраўнік і саваў яму чарку з гарэжкі.

„Што за праява!“ думаў Мятла. „Ці ня сон гэта ўсё?“ мяркаваў ён і навет каб ня ўбачылі, пчыпаўу слабе за лямку.

— „Але не! Гдзе там сон! Я! Сама прадзвіная Я! Ен, ён, прасты вураднік Мятла, сядзіць на канапі з самым спраўнікам, а прыстаў рэжа яму калбасу, і налівае чаркі і навет цара партрэт, і той як бы ківае яму галавой і кажа „ня рабей!“

Мятла, наглынуўшы на патрэт цара, гагоў ўжо быў ўскочыць і выцягнуцца ў ва фронт, але апамятаўшыся, што гэта толькі ма юнак, але ўсёж такі пасмялеў і гаркнуў.

— „Рад старацца Вашэ скоргодзіе!“

— „Вось, вась пей! Я рад! Я... Сам Бог паслаў!“ гаманіў спраўнік.

— „Ціпер канец для кантараў!“ крыкнуў прыстаў. Ад гэтага ўспаміну аб канторы Мятла чупь ня па давіўся кавалкам келбасы, але ўдар у сыніну спраўніку памог кавалку шчасліва папасць у бруха.

— „Так, брат, Мятла, на цябе адна надзея! Зьніштож, браце, кантору! Азалачу!“ зьвярнуўся да яго спраўнік.

„Вось яно што!“ праняслося малайкай ў галаве вурадніка. „Мая мара зьбываецца...“

— „Зьніштаж!“ плачучы загаманіў прыстаў.

Выпітая гарэжка надала моцы вурадніку, і той ўстаў, выпрастаўся і загаманіў:

— „Штож я рад. Прыказ спаўню! Я, вась, праект даўно нашу ў кішэні але ніяк ня мог вась дабрацца да вас Вашэкородзіе, ня была сьмеласці!“ і сказаўшы гэта, ён выцягнуў зложаную паперу і палаў спраўніку. Той схпаіў і пранягваючы яе да прыстава, прыказаў: „Чытай!“ Пляя зьніштажэньня канторы быў прасты: ўзарваў у паветра ўсю хату з усімі аладзеямі; а зрабіць гэта бярэцца Мятла.

Пакуль чытаў прыстаў паперу, мары аб павышэньні і нагодах далёка заняліся Мятлу.

— „Дружэ зрабі!“ кінуўся на шыю, суужаўшага Мятлу спраўнік. Прышоўшы да сябе, Мятла ўскочыў і гаркнуў па вайсковаму: „Саўшню!“ Да самай раніцы пілі гарэжку спраўнік, станавы і Мятла, палаваліся, плакалі і на раніцы саўсім ахмялеўшы, Мятла выпаўз з габінэту, і ўехаў, пакінуўшы сыячага і п'янага спраўніку на каньпі, а прыстава на падлозе.

Праз тыдзень ўсе газэты грывелі весткамі, што Рубежыцкая кантора зьніштажана. Героямі гэтага зьвяўляецца спраўнік Сыч і прыстаў Дуб, а аб зрабіўшым усё гэта вурадніку Мятле была сказана толькі тры словы: „вураднік Мятла награджён медаллю за ўсёсрдзе.“

Дзяр гач.

## Камісія для ліквідацыі нейтральнай зоны.

Як ведама, на апошнем пасяджэньні Лігі Народаў была зроблена пастанова аб ліквідацыі ў працягу месяца, кантрольнай камісіі, якая мела мэтай апекаваньне над нейтральнай зонай.

Дзеля таго, што нейтральная зона была устаноўлена ў момант замірэння да часу паміж польскім і літоўскім ўрадамі, толькі адна дэлегататура польскага ўраду ў Вільні можа пачаць перамову па гэтаму пытаньню.

Сьледам гэтага дэлегат польскага ўраду прызваў да жыццёй спэцыяльную камісію сьвядомых людзей, якая займецца зьбіраньнем статыстычнага матэрыялу, патрэбнага для праекта надзелу нейтральнай зоны.

Першае пасяджэньне гэтай камісіі будзе на гэтых днёх.